

Beviljande av proprieborgen till Oy Apotti Ab

137/00.04.01/2015

STF 14.12.2020 § 66

Mer information:

stadsdirektör Christoffer Masar, tfn 050 411 0163
förvaltningsdirektör Camilla Söderström, tfn 050 411 0205
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Syftet med Apotti-projektet som startats gemensamt av städerna Helsingfors, Vanda och Grankulla, Kyrksläotts kommun och HUS är att förbättra social- och hälsovårdens verksamhet och tjänster. En del av Apotti-projektet utgörs av upphandlingen och införandet av ett klient- och patientdatasystem. Utöver de stiftande delägarna har Kervo stad, Tusby kommun, Lovisa stad, Sjundeå kommun och Ingå kommun anslutit sig till bolagsägarna. Bolagets nuvarande ägarandelar är: Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (43,2 %), Helsingfors stad (35,7 %), Vanda stad (12,2 %), Kyrkslätt kommun (2,3 %), Tusby kommun (2,3 %), Kervo stad (2,1 %), Lovisa stad (1,0 %), Grankulla stad (0,5 %), Sjundeå kommun (0,4 %) och Ingå kommun (0,3 %). Ägarunderlaget kommer inte att ändras inom den närmaste framtiden, eftersom tidsfristen för att gå med i ramavtalet vad gäller upphandlingen av Apotti har gått ut.

De stiftande delägarna ingick sommaren 2013 ett samarbetsavtal om upphandling av ett gemensamt klient- och patientdatasystem för socialvården, primärvården och den specialiserade sjukvården. Apottiprojektets styrgrupp beslutade vid sitt möte 9.1.2014 att föreslå bl.a. att ett aktiebolag grundas för klient- och patientdatasystemets verksamhet under produktionstiden. Förhandlingar om hur ägandet av bolaget ska fördelas och om innehållet i delägaravtalet fördes under 2014 och våren 2015.

Syftet med Oy Apotti Ab:s verksamhet är att för ägarkommuner och samkommuner producera ett datasystem för social- och hälsovården samt upprätthålla och utveckla systemet enligt kundernas behov och besluten. Den risk bolagets verksamhet medför är densamma för kommunen som i ett läge där kommunen själv skulle utveckla och upprätthålla ett datasystem för social- och hälsovården. I Oy Apotti Ab:s fall har ägarkommunerna lagt ut utformandet och utvecklingen av klient- och patientdatasystemet till Oy Apotti Ab. En ägar- och användarkrets som är större än en kommun eller en samkommun tros på längre sikt medföra lägre användarspecifika kostnader för sina ägare jämfört med vad de skulle vara för endast en ägare. Oy Apotti Ab:s låneborgen är därmed inte förknippad med mer omfattande eller större risker än kommunens och samkommunens skyldighet att ordna social- och hälsovård, eftersom datasystemen måste finnas i vilket fall som helst.

Grankulla stad har beviljat Oy Apotti Ab stadens proprieborgen på totalt 1,4 milj. euro, som säkerhet för de långfristiga lånen på totalt 202 milj. euro.

Utöver borgen har Grankulla gjort SVOP-placeringar i bolaget till ett värde av 146 343 euro och en placering av eget kapital på 3 000 euro (läget 10/20).

Behov av säkerheter som gäller för ett kommunalt företagscertifikatprogram

För att kunna ordna Oy Apotti Ab:s verksamhet har företagens ägare tidigare beviljat proprieborgen i relation till ägarandelarna till ett värde av totalt 280 miljoner euro. Utöver detta har bolaget haft fullmakt att använda företagscertifikat för att ordna en sådan korttidsfinansiering som verksamheten förutsätter till ett värde av högst 60 miljoner euro. På grund av den rådande coronasituationen har bolaget inte haft förutsättningar att genom ett företagscertifikatprogram utan säkerheter kunna få sådan korttidsfinansiering från finansieringsmarknaden som bolaget behöver. Det är ändamålsenligt för bolagets ägare att trygga möjligheten att få korttidsfinansiering för bolaget genom ett kommunalt

företagscertifikatprogram som ägarna ingått borgen för. I detta fall ökar det potentiella investerarantalet väsentligt för dem som investerar i företagscertifikaten i fråga.

Kommunalt företagscertifikatprogram

Ett kommunalt företagscertifikatprogram är en flexibel och lätt tillgänglig finansieringsform. Ett företag där en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande ingår ett kommunalt företagscertifikatprogram med ett finansinstitut. Ett kommunalt företagscertifikat lämpar sig för finansieringsbehov för en kortare tid, mindre än 12 månader. Ett kommunalt företagscertifikat är en kortfristig skuldförbindelse som emitterats på finansmarknaden av ett kommunalt företag. Ett kommunalt företagscertifikatprogram ska ha kommunens eller samkommunens 100-procentiga proprieborgen.

Lånetiden för ett kommunalt företagscertifikat är under ett år och minibeloppet 50 000 euro. Priset för ett enskilt kommunalt företagscertifikat som ska emitteras fastställs enligt den penningmarknadsränta som tillämpas vid tidpunkten för köpet. Räntan betalas på förhand då finansieringen tas emot och det kommunala företagscertifikatets nominella värde betalas tillbaka på en gång på den överenskomna förfallodagen. Om räntan på det kommunala företagscertifikatet som tas är negativ, betalas avkastningen som uppstår också på förhand då finansieringen tas emot. För att kunna börja använda programmet förutsätts att ett kommunalt företagscertifikatprogram ingås med Kuntarahoitus Oyj. Programmet är kostnadsfritt. Det kommunala företagscertifikatprogrammets kreditlimitbelopp, det vill säga det sammanräknade maximala nominella värdet för de kommunala företagscertifikat som emitteras samtidigt kan man avtala om enligt det kommunala företagens behov. Vad gäller Oy Apotti Ab är det sammanräknade nominella värdet för kommunala företagscertifikat som emitteras samtidigt 60 milj. euro i enlighet med beslutsförslaget.

Grankullas andel av borgen som nu ges är 282 000 euro. Betalningsandelarna för de övriga aktieägarna framgår av den bifogade listan (**bak-**

grundsmaterial).

Motsäkerhet

Med beaktande av 129 § i kommunallagen förutsätter ägarna motsäkerheter för sin borgen. Oy Apotti Ab har ansökt om företagsinteckningar till ett värde av sammanlagt 162 700 000 euro i relation till ägarandelarna med lika förmånsrätt som motsäkerhet för borgen som ägarna tidigare gett. I takt med att nya ägare anslutit sig har aktieägarna och de som gett borgen samt ägarandelarna förändrats. I enlighet med en likabehandling av delägarna ska alla ha lika förmånsrätt till motsäkerhet för borgen som de gett. Av denna anledning är det nödvändigt att döda den företagsinteckning på 162 700 000 euro som man ansökt om tidigare och ansöka om en ny företagsinteckning till ett värde av 233 300 000 euro för de nuvarande ägarna i relation till ägarandelarna med lika förmånsrätt, som säkerhet för borgen som ägarna tidigare beviljat och den borgen som nu beviljas.

Enligt en utomstående bedömning som Oy Apotti Ab låtit utföra är garantivärdet hos den egendom som bolagets företagsinteckning omfattar, 233 300 000 euro vid värderingstidpunkten 31.7.2020. Den sekretessbelegda värderingsrapporten delas ut **enbart till förtroendevalda i extranet** (Offentlighetslagen 24 § 1 mom. 17/20).

Företagsinteckningens garantivärde är ca 1,1 miljon euro för Grankullas del.

Statsbidrag och 129 § i kommunallagen

Enligt artikel 107 i avtalet om Europeiska unionens verksamhet som gäller statligt stöd 107(1) är stöd förbjudet om samtliga följande kriterier uppfylls samtidigt:

- (1) offentliga medel, av vilket slag det än är, kanaliseras till ett företag som utövar ekonomisk verksamhet,
- (2) detta ekonomiska stöd gynnar något visst företag eller produktionsområde,
- (3) det ekonomiska stödet snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, samt
- (4) det ekonomiska stödet påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Det är frågan om beviljande av borgen till Oy Apotti Ab som grundats av offentliga samfund för att sköta sådana uppgifter som anknyter till ordnandet av social- och hälsovård som hör till deras verksamhetsområde, och syftet med bolaget är att producera självkostnadsbaserade tjänster i anslutning till klient- och patientdatasystem för social- och hälsovården endast till sina ägare.

Upphandlingen av klient- och patientdatasystemet har konkurrensutsatts enligt det förfarande som det bestäms om i lagen om offentlig upphandling och i upphandlingsdokumenten har de övriga offentliga samfunden fastställts, vilka utgående från ramavtal och genom att bli delägare i bolaget kan börja använda systemet. Bolaget har grundats för att för sina ägare endast utföra de tjänster som baserar sig på ägarnas gemensamma

upphandling av social- och hälsovårdens datasystem.

På ovanstående grunder bedriver inte Oy Apotti Ab ekonomisk verksamhet ur perspektivet för lagstiftningen om statligt stöd. Beviljandet av borgen till bolaget i fråga omfattar därmed inte förbjudet statligt stöd, eftersom samtliga kriterier för statligt stöd inte uppfylls.

Med beaktande av kraven i 129 § i kommunallagen, på grundval av stadens nyckeltal för ekonomin kan det konstateras att den borgen som föreslås bli beviljad inte äventyrar stadens förmåga att svara för de uppgifter som stadgas åt den i lag. I borgen ingår inte heller en sådan betydande ekonomisk risk som avses i kommunallagen med beaktande av det ovanstående syftet med bolaget och att bolagets ägare endast består av offentliga samfund. De motsäkerheter som krävs för borgen täcker en tillräckligt stor del ur perspektivet för stadens riskhantering.

I enlighet med 14 § 2 mom. 9 punkten i kommunallagen beslutar fullmäktige om ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld.

STS:

Fullmäktige beslutar

- a) bevilja Oy Apotti Ab stadens proprieborgen på högst 282 000 euro som en del av bolagets finansieringsarrangemang på sammanlagt 60,0 milj. euro för det kommunala företagscertifikatprogram som Oy Apotti Ab inrättat med Kuntarahoitus Oyj. Borgen täcker kapital, räntor och tillhörande kostnader för de emitterade kommunala företagscertifikaten som omfattas av det kommunala företagscertifikatprogrammet. Det sammanräknade nominella värdet för Oy Apotti Ab:s kommunala företagscertifikat som emitteras samtidigt är högst 60 milj. euro i enlighet med beslutsförslaget.
- b) att borgensarrangemangen ska genomföras så att stadens proprieborgen aldrig överskrider stadens andel enligt ägarprocenten av det totala beloppet för de finansieringsarrangemang eller enskilda lån/arrangemang som det ingås borgen för.
- c) att den företagsinteckning som man ansökt om tidigare dödas och att Oy Apotti Ab pantsätter en ny företagsinteckning (Oy Apotti Ab, 2699989-5) som motsäkerhet för den borgen som nu beviljas och borgen som tidigare beviljats i enlighet det som föreslås i motiveringarna.
- d) att staden förbehåller sig rätten att kräva ytterligare motsäkerheter i det fall där bolagets ägarunderlag ändras så att över hälften av dess aktier övergår till en ny ägare, eller syftet med dess verksamhet (att för sina ägare producera tjänster i anslutning till klient- och patientdatasystem för social- och hälsovården) ändras till följd av den pågående servicestrukturreformen.
- e) att det under sådana förhållanden som omnämns i d) av den proprieborgen som beviljas Oy Apotti Ab, varje år kan tas ut en borgensprovision på minst 0,5 %, som räknas ut utgående från det kreditlimitbe-

lopp per 31.12 enligt det kommunala företagscertifikatprogram som utgör objekt för borgensansvaret och utbetalas före utgången av januari månad som följer på den tidpunkt som fastställts.

- f) att förutsättningen för verkställandet av beslutet är att alla andra ägare av Oy Apotti Ab (städerna Helsingfors, Vanda, Kervo och Lovisa och kommunerna Ingå, Kyrkslätt, Sjundeå och Tusby samt Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt) för egen del fattar motsvarande beslut, till omfattningen enligt sina respektive ägarförhållanden, om proprieborgen för Oy Apotti Ab:s kommunala företagscertifikatprogram.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.